

Ćwiczenia 4

I. Linie geodezyjne na walcu

— rysujemy na kartkach proste;

— następnie składamy walce i widzimy “prostą geodezyjną” (*możemy ją nazywać prostą albo linią geodezyjną, ale jaśniejsze będzie, jeśli pozostaniemy przy nazwie: prosta.*)

II. Współrzędne biegunowe - patrz DODATEK.

III. Zadania

zad.1. Znaleźć równanie “prostej”, idącej z $x = (0, 0)$ do $x_1 = (1, 0)$ mającej:

- 0 spirali ($z = t, L = 0, t \in [0, 1]$) lub po prostu $L = 0$
- 1 spiralę ($z = t, L = 2\pi \cdot t, t \in [0, 1]$) lub po prostu $L = 2\pi \cdot z$, wtedy $z \in [0, 1]$
- 2 spirale
- n spirali ($L = n\pi \cdot t$)

zad.2. znaleźć równanie prostej, idącej z $x = (0, 0)$ do $x_1 = (h, \pi)$ mającej:

- 1/2 spirali ($z = t * h, L = \pi \cdot t$)
- 3/2 spirali ($z = t * h, L = \frac{5}{2}\pi \cdot t$)

IV. Geometria sferyczna, geodezyjne na sferze: (na balonie)

Czym różni się okrąg od prostej na sferze?

V. Defekt trójkąta

- Znaleźć trójkąt o wszystkich kątach prostych (na sferze) (zauważmy, iż musi on być równoboczny).
- Zmniejszamy jego rozmiar po równiku. Wniosek intuicyjny: im mniejszy trójkąt tym ma mniejszą sumę kątów.

3. defekt trójkąta = def. różnica π i sumy kątów trójkąta (trójkąty euklidesowe mają defekt równy 0)

Pokażemy, że defekt rośnie wraz z powiększaniem trójkąta. W tym celu pokażemy, że defekt trójkąta złożonego z dwóch mniejszych jest sumą defektów tych małych trójkątów.

Niech trójkąt ABD ma kąty a, b, c , zaś trójkąt BDC kąty e, f, g odpowiednio. Niech $c + f = \pi$. (*Nie pisać tego tylko narysować!!!*)

$$\begin{aligned} \text{def}(ABD) + \text{def}(DBC) &= \pi - (a + b + c) + \pi - (e + f + g) = \\ &= 2\pi - (c + f) - (a + b + e + g) = \pi - (a + (b + e) + g) = \text{def}(ABC) \end{aligned}$$

A więc, jeśli jeden duży trójkąt rozbijamy na małe, to defekt mniejszych jest mniejszy. I na odwrót, jeśli łączymy trójkąty.

VI. DODATEK

- (a) definicja odcinka i prostej:

$$\begin{aligned} \text{odc}(a, b) &= \{x : d(a, x) + d(x, b) = d(a, b)\} \\ \text{pr}(a, b) &= \{x : x \in \text{odc}(a, b) \text{ lub } b \in \text{odc}(a, x) \text{ lub } a \in \text{odc}(b, x)\}. \end{aligned}$$

- (b) współrzędne biegunowe na płaszczyźnie: (r, L)
równanie okręgu: $r = 1$
równanie prostej: $r \cos L = 1$ (prosta $x = 1$)
przejście z kartezjańskich na biegunowe:

$$x = r \cos L \quad y = r \sin L$$